UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Appellationibvs. Titvlvs XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

tendere debeat diligenter, an *a* ex ea omninò eadem, quæ prius expreſſa extitit, utpote, quæ tunc etiam competeret, actoris intentio ſit fundata. Secus autem cùm egit vel petiit in genere, nullius certæ, vel ſpecialis cauſæ faciens mentionem: videlicet quia generaliter fortè propoſuit aliquem obnoxium eſſe ſibi, vel ad ſe jure dominii, vel quaſi, rem aliquam pertinere: tunc enim hoc præcipuè eſt inſpiciendum judici, an ſufficienter vel minimè, de jure vel intentione conſtet actoris. Vnde ſi de hoc ex cauſa etiam poſtmodum accidenti liqueat, poteſt & debet judex (etiam ſi appareat minus juſtè à principio fore actum) ſuum exinde animum informare. Quoniam, etſi petitum fuerit indebitè, non ob hoc tamen minus valuit & tenuit judicium ſubſecutum: nec illius acta vel geſta propterea minus valida extiterunt: nec etiam judex ipſe cognita taliter veritate, pronunciare in contrarium poſſet cum libera conſcientia & ſecura. Non prodeſſet etiam multum reo, ſi tunc fortè in ipſum hujuſmodi ſupervenienti cauſa, condemnatio non ferretur: quum mox alio inſtituto judicio foret ex illa meritò condemnandus. Vnde etſi actori ſuam ex ſupervenienti cauſa intentionem ſufficiat fundaviſſe, quum egit aliqua cauſa ſpecialiter non expreſſa: ſecus tamen eſt ſi certam & ſpecialem in ſua petitione ſubjunxerit, niſi poſtmodum intentionem ſuam ex eadem prorſus (quam prius expreſſit) tunc *b* etiam competenti cauſa fundarit. Quare quum memoratus Abbas monaſterii de Bonefac. propoſuerit ſæpefatum locum de Roſel. cum ſuis terminis ad ipſum monaſterium ex prædicti Regis largitione ſpectare, nec de aliqua facta ipſi monaſterio ſuper hoc ab eodem Rege conceſſione docuerit, oſtenderit autem donationem quondam factam illi de his ab Abbate & conventu monaſterii Populeti, quæ nec in ſua petitione fuerat expreſſa, nec etiam ante facta, nullum profectò commodum ex ea reportare debebat.

Præfatus igitur Cardinalis præmiſſis omnibus, & aliis, quæ hinc inde fuerunt propoſita diligenter auditis, ac utriuſque partis meritis æqua juſtitiæ lance diſcuſſis, prudenter attendit, id (quod prædicti Abbas & conventus de Bonefac. propoſuerunt, intentionem videlicet actoris, ex iis, quæ poſt litis conteſtationem accidunt poſſe fundari, eaque debere in judicium devenire) tunc locum habere (ſicut congruè allegatum eſt ſuprà) videlicet quando ex certa & expreſſa *c* cauſa ſpecialiter non eſt actum. Ex iis enim, quæ poſt inchoatum judicium eveniunt, quando cauſa fuit expoſita ſpecialis, nec debet, nec poteſt judicis animus ad proferendam ſententiam informari: quia quum certæ cauſæ facta eſt mentio, utpote donationis, vel venditionis aut alterius ſpecialis, oportet incœpti judicii tempus attendi, ut liquidò cognoſcatur, an tunc interfuerit actoris, propter illa, quæ ſpecialem comitantur cauſam, & neceſſariò adeſſe debent, veluti locus & tempus, & hujuſmodi, quæ ſunt ſolicitè attendenda, & ſine quibus cauſa vacua & invalida cenſeretur. Sed cùm eſt in genere abſque alicujus cauſæ declaratione petitum, non ſic oportet accepti judicii tempus inſpici: quia non requiruntur, nec ſunt opportuna, nec attendi poſſunt hujuſmodi comitantia in hoc caſu *d*. Et licet aliquibus curioſis (qui de his, quæ non multùm expediunt, ſæpe diſceptant) aliter forſan appareat, quando actum eſt cauſa aliqua non expreſſa *e*, utilius tamen videtur negotia tali expediri compendio, quàm per quandam exactam ſubtilitatem longo diſpendio prorogari: præſertim cùm nonnulla pro utilitate communi contra juris aſperitatem ex æquitatis manſuetudine toleranda noſcantur. Vnde idem Cardinalis conſiderans, quòd ipſi Abbas & conventus de Bonefac. non probaverunt largitionem ſuper his regiam legitimè ſibi factam, ex qua ſpecialiter vos impetere videbantur, ab hujuſmodi eorundem Abbatis & conventus impetitione, de mandato noſtro præhabito fratrum noſtrorum cõſilio, vos duxit ſententialiter abſolvendos. Nos igitur Cardinalis ejuſdem ſententiam ratam habentes, eam auctoritate Apoſtolica confirmamus.

CAP. IV.

Si ex pluribus judicibus vel arbitris, unus (aliis præſentibus & mandantibus) per verba pluralis numeri ferat ſententiam, valet ſententia. Electio autem pronuncianda eſt per verba ſingularis [illegible] h.d. Ioan. And.

Bonifacius octavus.

CVm *a* ab uno arbitrorum vel judicum (aliis præſentibus & mandantibus) ſcripta ſententia recitatur, habetur perinde ac ſi ſimul eſſet ab omnibus recitata *b*. Oportet tamen, ut is qui recitat non utatur verbis ſingularis numeri, ſed pluralis: ut dicat, Nos tales judices vel arbitri pronunciamus, ſeu ſtatuimus in hunc modum. Licet ſecus in electione ſervetur, in qua (ut cenſeatur evidentius unica, & communis) ex ſola voce omnium (ſive per compromiſſum, ſive per ſcrutinium procedatur) electionis pronunciatio per verba ſingularis numeri facienda.

CAP. V.

Ponit tres caſus nullitatis ſententiæ: & a primo unum caſum excipit. h.d. Ioan. And.

Idem.

ETſi ſententia definitiva (poſtquam ſcripta fuerit) debeat à judice, non ab alio, de ſcripto recitando, proferri (aliàs nec nomen ſententiæ mereatur habere, nec ab ea ſit appellare neceſſe) Epiſcopo tamen (quem propter dignitatis prærogativam, ampliori convenit honore fulgere) ſententiam ab eo ferendam liceat (ſicut [illegible] ſtat illuſtrium perſonarum) per alium recitari. Sententia, quam ſcriptam edi à judice litigatoribus non contingit, vel quam ab ipſo ſtando non ſedendo proferri contingit, nullius penitus eſt momenti.

DE APPELLATIONIBVS

TITVLVS XV.

CAP. I.

Appellans ad Papam in judicio vel extra, appellare debet in ſcriptis, & cauſam exprimere, & apoſtolos petere. Si vult & poteſt appellatus, principales perſonæ per ſe, vel per procuratores inſtructos ſuper principali, accedere debent ad Papam. In appellatione a [illegible] ſententia definitiva interpoſitis nil mutatur. Demum utrique [illegible] facienti imponitur pœna. Ioan. And.

Innocentius IV. *In Concilio Lugdun.*

COrdi nobis eſt lites minuere, & à laboribus relevare ſubjectos. Sancimus igitur, ut ſi quis in judicio vel extra, ſuper interlocutoria, vel gravamine aliquo ad nos duxerit appellandum, cauſam appellationis in ſcriptis aſſignare deproperet, in quibus petat apoſtolos, quos ei præcipimus exhiberi. In quibus appellationis cauſam exprimat, & cur appellatio non ſit admiſſa, vel ſi appellationi forſan ex ſuperiori reverentia ſit delatum. Poſt hoc appellatori ſecundum

a *In quodam manuſcripto legitur ſic, an & omninò eadem, &c.* b *al. & tunc etiam.* c *Vid. ad hoc Bart. in l. 1. ff. de edend. & l. habebat. ff. de juſt. & jur. & F. in c. ex parte. 1. de reſcr.* d *Vid. Bar. in l. & an eadem. §. actiones. ff. de excep. rei jud. Font.* e *Vid. l. ſi rem. §. fin. ff. de pig. act. l. non poteſt videri. ff. de jud.*

a *Ad intelligentiam vid. not. per Dd. ac præſertim Arc. in [illegible] in c. ſicut cùm per form. de elect. l. 6.* b *Vid. §. fin. autem. [illegible] ut jud. non exp.* c *Vid. Bar. in l. ejus. ff. de appel. & gl. [illegible] ad fin. ff. eodem. Ang. Ar. in d. l. 1. Font.*

locum

locorum diſtantiam, perſonarum & negotii qualitatem tempore proſecutionis indulto, ſi voluerit appellatus, & petierit, principales perſonæ per ſe, vel per procuratores inſtructos, cum mandato ad agendum, & cum rationibus & munimentis ad cauſam ſpectantibus, accedant ad ſedem Apoſtolicam, ſic parati, ut [ſi nobis viſum fuerit expedire] finito appellationis articulo, vel de partium voluntate omiſſo, procedatur in negotio principali, quantum de jure poterit & debebit. Iis quæ in appellationibus à definitivis ſententiis interpoſitis antiquitas ſtatuit, non mutatis. Quòd ſi appellator, quæ præmiſſa ſunt, non obſervet: reputabitur non appellans, & ad prioris judicis redibit examen, in expenſis legitimis condemnandus. Si autem appellatus contempſerit hoc ſtatutum, in eum tanquam in contumacem tam in expenſis, quàm in cauſa [quantum à jure permittitur] procedatur. Iuſtum eſt equidem, ut in eum jura inſurgant, qui jus & judicem, & partem illudit.

CAP. II.

Iudex, qui recuſatur, ſtatuit competens tempus arbitris ad finiendam cauſam: quo elapſo ſi finita non fuerit, in principali procedit. Ioan. Andr.

Idem.

Legitima ſuſpicionis cauſa contra judicem aſſignata, & arbitris à partibus [ſecundùm formam juris] electis, qui de ipſa cognoſcant, ſæpè contingit, quòd iſtis in idem convenire nolentibus, nec tertium advocantibus, cum quo ambo vel alter eorum procedat ad deciſionem ipſius negotii ut tenentur, judex proferat excommunicationis ſententiam contra ipſos: quam ipſi tum propter odium, tum propter favorem partium diutius vilipendunt: quare cauſa ipſa plus debito prorogata, non proceditur ad cognitionem negotii principalis. Volentes igitur morbo hujuſmodi neceſſariam adhibere medelam, ſtatuimus, ut ipſis arbitris per judicem competens terminus præfigatur *a*, intra quem in idem conveniant, vel tertium concorditer advocent, cum quo ambo vel alter eorum, ejusdem ſuſpicionis negotium terminare procurent. Alioquin judex extunc in principali negotio procedere non omittat.

CAP. III.

De officiali Epiſcopi non ad Epiſcopum, ſed ad Archiepiſcopum appellatur.

Idem.

Romana eccleſia: & infrà. Cùm ſuffraganeorum Remenſis eccleſiæ, ſuorumque officialium [qui generaliter de cauſis ad ipſorum forum pertinentibus, eorum vices ſupplendo cognoſcunt] unum & idem conſiſtorium ſive auditorium ſit cenſendum: ab ipſis officialibus non ad dictos ſuffraganeos *b* [ne ab eisdem ad ſeipſos interponi appellatio videatur] ſed de jure ad Rhemenſem eſt curiam *c* appellandum.

De ſubdito Epiſcopi ad ipſum non ad Archiepiſcopum appellatur: niſi aliud eſſet de conſuetudine. h.d.

Ab Archidiaconis verò, aliiſque inferioribus prælatis, ſuffraganeis ſubjectis eiſdem, & eorum officialibus, ad ſuffraganeos ipſos debet, & non ad eandem curiam [omiſſis dictis ſuffraganeis] appellari: niſi aliud Remenſi eccleſiæ de conſuetudine competat in hac parte.

Archiepiſcopus cauſam appellationis ab Epiſcopo interpoſita non debet committere, vel partes citare, niſi in appellatione probabilis cauſa ſit expreſſa.

Cum autem *d* ad præfatam curiam ab eorundem ſuffraganeorum vel ſuorum officialium audientia fuerit appellatum, Rhemenſis Archiepiſcopus (qui pro tempore fuerit) vel officialis ipſius nullatenus in appellationis cauſa interpoſitæ, ante definitivam ſententiam citent partes: nec etiam aliis illam committant, appellationis ejuſdem cauſa probabili ſeu legitima non expreſſa.

Si negetur per appellationem negotium devolutum, non inhibebit Archiepiſcopus judicem principalis cauſa procedere, niſi prius de devolutione conſtiterit. h.d.

Si verò vocatis partibus, vel nullatenus, aut non intra decem dies poſt interlocutoriam, vel definitivam ſententiam appellatum fuiſſe, ſeu aliquid aliud ſimile, ſicque non eſſe per appellationem ad eundem Archiepiſcopum vel ejus officialem devolutum negotium proponatur: iidem (niſi prius ipſis conſtiterit cauſam ipſam, ad eos totaliter fuiſſe delatam) prohibere, ne in cauſa illa, vel ne ad executionem procedatur ſententiæ non præſumant.

Si dicitur ex injuſta cauſa appellatum, Archiepiſcopus inhibere non poteſt: niſi prius recepta appellatione, ut probabili, incipiat cognoſcere de cauſa veritate. h.d.

Quòd *a* ſi objiciatur ex injuſta cauſa, ſeu minus legitima ante ſententiam appellationem interpoſitam extitiſſe, & ex eo non eſſe appellationem hujuſmodi admittendam: nequeunt prædicti Archiepiſcopus, vel ejus officialis prohibere, ne procedatur in cauſa, niſi prius appellatione recepta velut emiſſa ex cauſa probabili, cognoſcere incipiant de cauſa hujuſmodi an ſit vera.

Licet dicatur appellatum à definitiva in caſu prohibito à jure, ex quò de hoc Archiepiſcopus cognoſcere cœperit, poteſt inhibere, ne ſententia executioni mandetur. h.d.

Si autem poſt ſententiam, in caſibus à jure prohibitis (utpote à ſententia ſuper manifeſto & notorio *b* crimine, vel de quo quis in jure confeſſus extitit, promulgata) vel conſimilibus appellatum fuiſſe dicatur: poſſunt, ne ſententia executioni mandetur (poſtquam cognoſcere cœperint utrum ſit recipienda, vel non appellatio ab eo interpoſita) inhibere.

Archiepiſcopus in tertiam perſonam (poſt inhibitionem ſuam in cauſa per appellationem delata ad ipſum) aliquid innovantem, juriſdictionem exercere non poteſt. h.d.

In alium quoque, qui circa rem, de qua inter appellantem & appellatum controverſia vertitur, aliquid poſt eorum inhibitionem attentat, non valet occaſione hujuſmodi juriſdictionem aliquam vindicare.

Archiepiſcopus appellantem in aliis cauſis, à juriſdictione Epiſcopi non poteſt eximere. h.d.

Cùm verò is, qui ad Rhemenſem curiam ſuper aliqua cauſa vocem appellationis emittit, nihilominus in cauſis aliis ordinarii ſui juriſdictioni ſubjiciatur: Rhemenſis Archiepiſcopus, vel officialis ipſius, nequaquam juriſdictionem ipſam in aliis impediant, ut ab ejuſdem ordinarii poteſtate totaliter eximant taliter appellantem.

Ab Epiſcopis in cauſis, quibus juriſdictionem temporalem habent, de jure debet ad Archiepiſcopum appellari: niſi ſpeciale jus aliud inducat. h.d.

---

a *Vide l. quoties. ff. de actio. & obligat. & l. 1. §. dixerit aliquis. ff. de publ. de Arch. Font.* b *Sed an ſupplicari poſſit, vide not. in cap. ex literis de in integrum reſtit. Font.* c *vid. cap. ſi quis clericus. 11. quaeſt. 1.* d *de intellectu, vide Fel. in cap. paſtoralis. §. quoniam. de reſcript.*

a *Ad intelligentiam §. vid. Abb. & Felin. in cap. dilectus. 2. de reſtit. Dec. Rot. 11. & 412. eodem titul. in novis.* b *Quid ſit notorium, & quotuplex, & quod eorum plus operetur. vid. conſil. 45. libro primo. Felin. in cap. exceptionem. de exceptio. Grammat. deciſ. centeſima quinta.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Debet autem ad eos ab Epiſcopis præfatæ provinciæ, ſuper cauſis in quibus temporalem juriſdictionem exercent, niſi fortè de conſuetudine *a*, aut privilegio, ſive jure alio ſpeciali ſit appellandum ad alium, appellari.

Cenſuram eccleſiaſticam, in appellantem prolatam per Epiſcopum, Archiepiſcopus revocare non poteſt: niſi partibus vocatis, & de cauſa legitime cognito. h.d.

Sententias quoque interdicti, vel ſuſpenſionis, ſeu excommunicationis, in appellantem, ab eo, à quo appellatum proponitur, promulgatas, nullatenus *b* niſi vocatis partibus, & de appellatione legitimè cognito, revocent aut denuncient eſſe nullas.

Ex quo Archiepiſcopus pronunciaverit malè appellatum ante ſententiam, ſtatim debet cauſam ad ſuffraganeum remittere. h.d.

Cùm autem ad Rhemen. Archiepiſcopum, ab audientia ſuffraganei ſui, ſuper aliqua cauſa fuerit ante ſententiam appellatum: idem Archiepiſcopus (poſtquam de appellatione cognito conſtiterit, eam minus rationabilem extitiſſe) cauſam ad eundem ſuffraganeum remittere non poſtponat.

CAP. IV.

Si judex requiſitus non tradit Apoſtolos, & poſtea procedit in cauſa, non valet proceſſus: niſi renunciatum fuiſſet appellationi. Ioannes Andr.

Idem.

VT ſuper appellatione ac ejus cauſa inſtructio facilior valeat in proceſſu haberi, diſtrictè præcipimus, quòd ille, à quo appellatur, Apoſtolos appellanti (juxta tenorem conſtitutionis noſtræ ſuper hoc editæ) tribuat requiſitus. Si verò non exhibuerit, extunc ſi fortè in cauſa procedat (niſi appellationi renunciatum fuerit *c*) ejus invalidus & irritus ſit proceſſus.

CAP. V.

Iudex appellationis iniquè appellantem ante ſententiam remittere debet ad judicem principalem, & in expenſis condemnare: & hoc ſi principalis judex non detulerat appellationi: ſed ſi detulit, non fiet remiſſio de neceſſitate. In appellationibus interpoſitis à definitiva, antiqua jura ſerventur. Ioan. And.

Clemens IV.

CVm appellationibus frivolis nec juſtitia deferat, nec ſit à judice deferendum: ſi judex inferior appellationem minus legitimam non admittat, eam appellatore nihilominus proſequente, ſuperior de ipſa cognoſcens cauſam ad priorem judicem (juxta ſanctiones canonicas) ſine difficultate remittat: eadem die condemnationem faciens expenſarum. Si verò judex admittat eandem, licet tam appellatio, quàm ipſius judicis delatio à ſuperiore valeant refutari *d*, quia tamen judex ipſe quantum in ſe fuit, à ſe juriſdictionem abdicavit eandem, appellationi deferens minus juſtè, totius cauſæ deciſio in ſuperioris eſt poteſtate transfuſa: nec eſt illi cauſa de neceſſitate ulterius remittenda: Salvis iis, quæ ſuper appellationibus poſt ſententiam interpoſitis ſunt ſtatuta.

CAP. VI.

Si appellans intra xxx. dies inſtanter non petit Apoſtolos, appellationi renunciat. Si judex modo debito requiſitus illos non tradit, ſed poſtea procedit, non valet ejus proceſſus. Ioan. And.

a *Vid. gloſſ. inc. fin. de conſtit. lib. 6. & Rum. conſil. 119. lib. 4.*
b *Dictio, nullatenus, quid importet, vid. per gloſſ. in cler. infr. de ſeq. poſ. & per Grammat. conſil. 3.* c *Ante proceſſum judicis: quia ſi poſt renunciaret, illa non validaret. Ioann. Andr. Petr. de Ancha. Font.* d *Et ratio, quia culpa alicujus non debet alium plus gravare quàm velit. vid. l. ſi quis plurium. §. ſi quis. ff. de leg. 1. Anch. ſicut perjurus non præſtat juramentum honoris, ſed oneris, ne culpa ſua alios gravet. Font.*

Bonifacius octavus.

AB eo, qui appellat, intra triginta dies ... Apoſtoli peti debent, & eidem intra dictum tempus ... dice exhiberi: alias præſumitur appellationi ... ciare appellans, ſi eos intra idem tempus ... mittat, etiam ſi vadat aut mittat ad appellation... juſmodi proſequendam.

Illud autem, quod felicis recordationis ... Papa IV. prædeceſſor noſter ſtatuendum ... is, à quo appellatur: Apoſtolos appellanti ... quiſitus, extunc ſi fortè in cauſa procedat ... tioni renunciatum fuerit) ejus invalidus ... tunc demum obtinet, cùm judex ſuper hoc ... inſtantia, loco & tempore congruo requiſitus ... preſſè denegat, vel intra præmiſſum tempus ... aut negligenter illi tradere prætermittit.

CAP. VII.

Innovata per judicem poſt definitivam ſententiam ... latum extitit, revocantur ſtatim per judicem ... ſi ante appellationem fuerint innovata. ... pellationem ante definitivam, non revocantur ... conſtiterit: niſi poſt inhibitionem ... fuiſſent. Ioan. Andr.

Idem.

NOn *a* ſolùm innovata poſt appellationem ... nitiva ſententia interjectam, debent ... ceptis caſibus, in quibus jura poſt ſententiam ... appellare) ante omnia per appellationis ... tus revocari: ſed etiam ea omnia, quæ medio tempore inter ſententiam & appellationem ... intra decendium interponitur ab eadem) ... innovari: ac ſi poſt appellationem eandem ... ta fuiſſent. Illa verò, quæ poſt appellationem ... poſitam ante definitivam ſententiam ... nec appellationis cauſam veram eſſe ... cari non debent: niſi judex appellationis ... ſibi conſtiterit per appellationem ... bili cauſa fore ad ſe negotium devolutum ... nonicè judici (à quo appellatum ... tunc enim, quidquid poſt inhibitionem ... rit innovatum, eſt (licet cauſa eadem ... eundem appellationis judicem, ante omnia ... ſtinum reducendum.

CAP. VIII.

Qui appellat extra judicium, intra decem dies ... vamen) appellare debet: poſtea per remedium juris ... dietur, ſed non per appellationis remedium. Ioan. And.

Idem.

COncertationi *c* antiquæ finem imponere ... conſtitutione volentes: Statuimus ... nibus, poſtulationibus, proviſionibus, & ... trajudicialibus actibus (in quibus poteſt appellari ... terponi) quiſquis ex eis gravatum ſe reputans ... lationis beneficium gravamen illatum ... revocari, intra decem dies (poſtquam ... appellet: poſt decendium verò eidem ... teat appellandi. Sed ſi per contradictiones ... vel alia juris remedia petierit revocari ... (dummodo medio tempore his non conſenſerit ... decendii non obſiſtat.

CAP. IX.

Valet appellatio in ſcriptis porrecta, licet coram judice ... tur. hoc dicit. Zen.

Idem.

a *De intellectu, vide Alex. conſil. ... & ...* b ... *de cauſa poſſ. & pro. verſ. nota ...*
c *Vid. Decr. in cap. cum ſit Romana. & ... extr. de appell.*

APpellatio *a*, quam in ſcriptis judici (à quo appellare volebas) te porrexiſſe proponis, non poteſt ex eo, quòd corã ipſo lecta nõ fuerit, rationabiliter impugnari.

CAP. X.

Iudex à quo, compellere non poteſt appellantem à gravamine, ipſius veritatem probare, licet citare poteſt ad ipſius revocationem audiendam: qua facta in cauſa procedere poterit, ejus contumacia non obſtante, ac ſi nunquam appellaſſet. h. d. Zen.

Idem.

SI *b* à judice, à quo (propter gravamen quod tibi proponis illatum) appellas, ad docendum te fore gravatum, & ad audiendam revocationem ejuſdem gravaminis (ſi de ipſo docueris) tibi terminus præfigatur. Nec coram eo (cùm ipſe per ſe id videre habeat) hoc docere, nec etiam tanquam coram judice (cùm per appellationem ſit ſuſpenſa ipſius juriſdictio) comparere teneris: Niſi ad hoc ſolùm, ut revocationem ipſam audiendam eam duxerit faciendam: aliàs ſi non comparueris, & ipſe in termino gravamen revocaverit cum effectu, poterit extunc liberè in cauſa procedere, ac ſi appellatio interpoſita non fuiſſet.

CAP. XI.

A collatione capituli ad Epiſcopum appellatur, ſi ut canonicus interfuit: ſecus ſi ut prælatus. h. d. Dominic.

a *De intimatione appellat. vid. Lapum all. 391. inci. an valeat, & alios in ca. quantum.* b *Vid. Rot. dec. 7. & 74. in novis.*

Idem.

A Collatione beneficii, quam communiter per Epiſcopum & capitulum in tuum præjudicium factam eſſe proponis.

Non *a* ad ipſum Epiſcopum (ſi in ea, ut prælatus interfuerit) ſed ad ſuperiorem te opportuit appellare. Aliàs, ſi ut canonicus interfuiſſet in ea, potuiſti appellare licitè ad eundem.

CAP. XII.

Per appellationem interpoſitam à definitiva, revocari poteſt interlocutoria principali negotio præjudicans: aliàs non. Io. And.

Idem.

LIcet ab interlocutoria (per quam pacti vel præſcriptionis, aut alia, principali negotio præjudicans, vel judicium nullum reddens, exceptio eſt repulſa) non fuerit appellatum, ſi tamen à definitiva (quæ poſtmodum, etiam ultra decendium promulgatur) appellari contingat, poteſt in appellationis cauſa ipſum gravamen per interlocutoriam eandem illatum licitè per appellationis judicem emendari. Vbi verò interlocutoria ſuper eo profertur, quòd non parat præjudicium negotio principali, vel judicium nullum reddit, niſi appellatum ab ipſa, per appellationem à definitiva poſtea interjectam, gravamen illatum nequaquam poterit revocari.

a *Vid. Bart. in l. verò. ff. ſol. matr. l. ſocium qui. §. fin. ff. pro ſoc. Fonta.*

F I N I S.

SEXTI DECRETALIVM
LIBER TERTIUS.
DE VITA ET HONESTATE CLERICORUM.
TITVLVS PRIMVS.
CAPVT I.

Clericus joculatoriam artem per annum exercens, ſi tertiò monitus non deſiſtat, ipſo jure perdit privilegium clericale. Joan. Andr.

Bonifacius Octavus.

CLerici, qui clericalis ordinis dignitati non modicum detrahentes, ſe joculatores ſeu goliardos faciunt aut buſones: ſi per annum artem illam ignominioſam exercuerint, ipſo jure *a*: Si autem tempore breviori, & tertiò moniti non reſipuerint, careant omni privilegio clericali.

DE CLERICIS CONIVGATIS.

TITVLVS II.

CAP. I.

Si clericus conjugatus ferat habitum & tonſuram, clericali privilegio gaudet, aliàs non. Ioan. And.

a *Vid. authen. de ſanctiſſ. Epiſc. §. interdicimus.*

Bonifacius octavus.

CLerici *a* qui cum unicis & virginibus contraxerunt (ſi tonſuram & veſtes deferant clericales) privilegium retineant *b* canonis *c* ab Innocent. Papa II. prædeceſſore noſtro ediri in favorem totius ordinis clericalis. Et cùm (juxta Pariſienſe concilium) nullus clericus diſtringi, aut condemnari debeat à judice ſeculari: præſenti declaramus edicto, hujuſmodi clericos conjugatos pro commiſſis ab eis exceſſibus vel delictis, trahi non poſſe criminaliter aut civiliter ad judicium ſeculare: nec ab ipſis ſecularibus judicibus eos debere perſonaliter, vel etiam pecunialiter (ne per unam viam concedatur eiſdem judicibus, quod per aliam denegatur) ullatenus condemnari: In cæteris

a *Vide conc. Trident. ſeſſ. 23. de refor. c. 6.* b *Al. retineant.* c *Vid. Ale. conſ. 8. vol. 1. & Rot. deciſ. 202. in novis.*